

IZHAJA VSAKI DAN
 Med ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
 Poročnice štev. se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih
 pekarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru,
 Pustoljni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdov-
 ščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvd. (10 stot.).
OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. mm,
 samrtaice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po
 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka
 nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, naj-
 manj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
 „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.
 V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA
 za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na na-
 ročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
 Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: celo-
 letno K 5-20, pol leta 2-60.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefranke-
 vana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
 Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
 UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
 konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
 lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo Edinost.

Slovenski volilci
I. mestnega okraja!
 Pridite v čim večem številu na
volilni shod
 ki se bo vršil
 danes ob 8.1/2 zvečer
 v gostilni „Economo“ Campo Marzio.
Odbor
 polit. društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Simpatije Čehov do Jugoslovancev.
 PRAGA 1. Ženski in moški naraščaj iz
 kraljevstva Češkega, mejne grofije Moravske in
 vojvodine Slezije, zbran na manifestacijskem
 shodu na gospodarski razstavi v Pragi z
 21.400 udeleženci, izreka tople simpatije hr-
 vatskemu narodu v kraljevini Hrvatski v
 njega boju za pravičnost in svobodo in po-
 šilja bratski pozdrav nedolžnim žrtvam nasil-
 nega režima.
Iz vseslovenskega kongresa.
 PETROGRAD 1. — Politični odposlanci
 na slovenskem kongresu so objavili izjavo,
 po kateri je v poročilu petersburške brzojavne
 agenture nekaj bistvenih neopaznosti. V
 resnici sta bili sprejeti samo dve resoluciji.
 V prvi se priznava, da politična stran celi
 slovenski svet razburjajočega aneksijskega
 vprašanja ne spada pred kongres; ipak se
 poziva avstrijske Slovence, da se zavzamejo
 za kakor koli možno avtonomno Bosno in Her-
 cegovino.
 Druga resolucija se glasi, da zamore na-
 stopiti politiko-rusko sporazumjenje v Rusiji
 in izven Rusije le pri brezpogojnem pripo-
 znanju principa popolne enakopravnosti obeh
 narodnosti, brez vsakih izjemnih zakonov ter
 pri pripoznanju pravice vsakega naroda v nje-
 govih domovini do lastnega jezika, lastne šole
 in one navedbe, ki zagotavlja narodni razvoj.
Žrebanje državnih srečec 1864.
 DUNAJ 1. Na današnjem žrebanju dr-
 žavnih srečec iz leta 1864 je glavni dobitnik
 306.000 K zadela ser. 992 št. 34, 40.000
 K ser. 1700 št. 78, 20.000 K ser. 334 št.
 94; po 10.000 K so zadela ser. 517 št. 91
 in ser. 2567 št. 6; po 4000 K ser. 517 št.
 5 in 3441 št. 34; po 2000 K ser. 135 št.
 13, ser. 1606 št. 72 in ser. 3052 št. 15.
**Poroka srbske princesinje z italijan-
 skim kraljevim princem.**
 RIM 1. Srbska princesinja Helena, hči
 kralja Petra se poroči z nekim italijanskim
 princem.
Zrakoplovstvo.
 GOEPPINGEN 1. Najnujnejša popravila
 so izvršena. Odločeno je, da se vzame ven
 motor iz spodnjega čolna in odstraniti obe
 stranski krmili. Grof Zeppelin še ni došel

sem. Nadinženir Dürr bo vodil zrakoplov
 preko Münzingena v Friedrichshafen.
 GOEPPINGEN 1. Zrakoplov „Zeppelin
 II“ so danes popravili ter se je isti dvignil v
 zrak ob 3 uri 20 minut.
 GOEPPINGEN 1. Grof Zeppelin je bil
 navzoč, ko se je zrakoplov dvignil v zrak. In mu
 je sledil v avtomobilu.
 BIEBERAH 1. Zeppelinov zrakoplov, ki
 je se zopet dvignil v Goepplingenu, je ob 9.
 uri zvečer pristal na zemljo v Schemerbergu.
Vodja turških liberalcev na begu.
 ATENE 1. Ismail Kemal bei, vodja
 turške liberalne anije je odpotoval v Ita-
 lijo.
Iz Perzije.
 PETROGRAD 1. Petr. brz. agentura
 poroča, da je šah penudil ministersko pred-
 sedstvo in listnico financ Hasir il Mulk.
Car pojde v Stokholm.
 BEROLIN 1. „Voss. Zeitung“ poroča
 iz Petrograda, da pride car v Stokholm dne
 11. junija.
Lvov 1. Na vsučilišču so danes pri-
 čela zopet predavanja.
 Petrograd 1. Ruski poslanik v Ma-
 dridu grof Cassini je na lastno prošnjo od-
 puščen iz službe.
 Solnograd 1. Na današnjem običnem
 zboru deželne kmetijske družbe je bil izvo-
 len predsednikom posestnik grof Hubert Ga-
 len. Pri volitvi 14 členov v osrednji odbor
 so predli kandidatje kmetijske zveze.
 Pozun 1. Danes se je v navzočnosti
 cesarjevi na slovenskem način vršil blagoslov
 novo zgrajenega otroškega doma Sv. Eliza-
 bete. Cesar je prisel ob 10 in pol uri na
 požunski kolodvor, kjer so ga vsprejeli nad-
 vojvoda Friderik, ministar grofa Apponyi in
 Zichy ter civilne in vojaške oblasti. Ob
 2. uri se je cesar vrnil na Dunaj.
 Washington 1. Senat je vsprejel
 uvozno carino 20 centov na vsakih 12 ste-
 klenic mineralne vode.
 Pariz 1. Anarhistična organizacija je pre-
 rezala v okolici Pariza mnogo brzojavnih in
 telefoničnih žic.

Gospod okrajni glavar!

Ministerski predsednik Bienerth je imel
 pred par dnevi zopet enakrat lep govor. Go-
 voril je v proračunskem odseku o reformi
 politične uprave. In sicer je govoril — kakor
 že rečeno — lepo, da, jako lepo. A pri mi-
 nistrih je že stara navada, da govore jako
 lepo vsakokrat, ko morajo pred zastopniki na-
 roda razvijati svoje programe. Takrat, ko
 minister ne zna sestavljati lepih govorov sam,
 ima sekcijske načelnike, ki mu sestavljajo
 umetniški dovršene govore, da jih potem mi-
 nister čita pred zbranimi zastopniki naroda.
 A na publiko nareja tak govor navadno lep
 utis. Pak prihaja minister lahko še celo na
 glas slavnega govornika. Tako se je zgodilo
 bivšemu ogrskemu ministerskemu predsedniku
 Banffyju, o katerem je znano, da je velik
 ignorant pred Bogom in ljudmi. Kljub temu
 so se njegovi govori v zbornici odlikovali po
 lepem slogu, po frazologiji in dovršeni re-
 toriki. Njegovi hudobni politični nasprotniki
 so bili tedaj raznesli vest, da te njegove
 državnozbornske govore sestavlja baron Ban-
 ffyju njegova — žena, bivša učiteljica.
 O baronu Bienerthu ne mislimo kaj ta-
 kega. Ne le, da ne mislimo, da mu sestavlja
 govore njegova žena; mi smo celo uverjeni,
 da si jih ne daja sestavljati niti od svojih

sekcijah načelnikov, ampak, da jih se-
 stavlja sam.
 Zato pa zaslužio je ti govori vendar le
 nekoliko pažnje. Posebno oni del, kjer je go-
 voril o politični upravi in o okrajnih
 glavarjih.
 Okrajni glavar bi moral iti med ljud-
 stvo ter spoznavati razmere v svojem okraju.
 Njegov namen ne bi smel biti samo podpi-
 savanje suhoparnih aktov. On bi moral
 proučevati potrebe ljudstva, od
 njega bi morala prihajati inici-
 jativa.
 Tako nekako je govoril ministerski pred-
 sednik Bienerth. In nam je to ugaljalo.
 Le škoda, da velja tudi tu ona znana
 Goethejeva: Grau, teurer Freund, ist alle
 Theorie — Und grün des Lebens goldner
 Baum.
 Da, teorija, ki jo razvija ministerski
 predsednik pred zastopniki naroda na Du-
 naju, in praksa, ki jo izvaja tak-le okrajni
 glavar med ljudstvom!
 Tudi po teoriji, ki jo je razvijal mini-
 sterski predsednik baron Bienerth v prora-
 čunskem odseku državnega zbora, bi moral
 biti okrajni glavar oče svojega okraja; v
 praksi pa so naši okrajni glavarji — češtrih
 izjem ne tajimo — le — policijski prefekti
 svojih okrajev. Naši okrajni glavarji so po
 navadi po 75% policijski in po nekoliko od-
 stotkih le šablonasti birokratje! Brez vsake
 inicijative, brez vsakega obzora — so naši
 okrajni glavarji le nemi stroji upravnega me-
 hanizma. Originalni in samostojni so naši
 okrajni glavarji le v raznih malenkostnih po-
 licijskih naredbah in šikanah, a la — Prin-
 zig v Tolminu.
 In vendar: kako hvaležno polje ima
 ravno okrajni glavar za razvite plodonosne
 delovanja! Kolikokrat se dogaja, da važnih
 in občudovanih naprav ni možno izvesti, ker
 se interesente ne morejo zjediniti! Tu bi
 bila naloga okrajnega glavarja, da modro in
 diplomatično posreduje med posamičnimi ob-
 činami, korporacijami in drugimi interesi.
 Njegova naloga bi bila, da v takih slučajih
 vztrajna nasprotstva v okraju na eni, in da
 posreduje med okrajem in višjo politično
 oblastjo na drugi strani. A kaj takega je
 možno pričakovati le od okrajnega glavarja,
 ki se ne smatra le za priprost stroj
 upravnega mehanizma, ampak kakor faktor, ki
 ima pravico tudi do lastnega mnenja.
 Kaj takega pa je možno pričakovati le
 od ljudi širokega obzora in izrazite indivi-
 dualnosti. Tega pa ravno pri našem pov-
 prečnem okrajnem glavarju ni. Naš okrajni
 glavar je ali plemič, v katerem slučaju smatra
 službo kakor sinekuro, ali je pa neplemeni-
 taš in v tem slučaju smatra kakor svojo
 glavno dolžnost izdajanje raznih policijskih
 naredb, opirajočih se na kake stare patente,
 kakor n. pr. prepoved pesmi „Što čuša Sr-
 bine tuži?“
 Politiško-upravno službo se smatra pre-
 rado ali kakor domeno nemških plemičev, ali
 pa kakor „refugium peccatorum“ za manje
 sposobne juriste. Takim ljudem, ki žive v
 svoji plemiški domišljavosti, ali pa birokra-
 tični omejenosti, je izročen blagor našega
 ljudstva. Služba se vrši po zastareli šabloni,
 s pomočjo gotovih šimelov; in ljudje, ki so
 študirali pravo, opravljajo mehaniško delo, za
 kakoršno bi bil sposoben vsak bolji pisar-
 niški uradnik. Nikake inicijative, nikakega
 poleta, nikakega življenja, nikakega strem-
 ljenja.
 Pa še nečesa mu manjka, zbog česar
 ne more biti tak politični uradnik, kakor bi
 si ga mi želeli, tudi če bi imel sicer vse

potrebne kvalitete. Manjka mu srca,
 ljubeznivost naroda. Ker ni izšel iz
 naroda, ne čuti z narodom. Le iz lju-
 bezni morejo prihajati tisti im-
 pulzi, tista inicijativa, ki je po-
 trebna, da je okrajni glavar res oče ljudstva
 svojega okraja. Naša politična uprava je pre-
 nasičena s ptuimi elementi, ki ostajajo ljud-
 stvu vedno tuji.
 Tak je naš politični uradnik, naš okrajni
 glavar!
 Na naši politični upravi je premalo sinov
 našega naroda! Nu, mi se ne smemo izogi-
 bati vprašanju: koliko smo tudi sami krivi
 na tem? Naša akademična mladina — raz-
 mišljaj! Vemo, da ni lahko prodreti v to
 domeno tujincev. Ali, če bo dovolj aspiran-
 tov in če bodo merodavni narodni faktorji
 znali z energijo podpirati njihovo stremljenje,
 ne domimo, da se vsaj do neke mere od-
 more temu zlu!
Državni zbor.
 Danes ima proračunski odsek državnega
 zbora zopet svojo sejo, v kateri bo končal
 proračun naučnega ministerstva.
 Pri postavitvi „ministerski svet“ utegne
 presti vladi trda, ter dobi komaj eden ali dva
 glasa večine.
 V plenumu zbornice, ki se snide, kakor
 že sporočeno, jutri v četrtek, bo na vrsti
 najprvo Šusteršičev nujni predlog o bosanski
 agrarni banki, a potem pride prvo branje vlad-
 nih finančnih načrtov. Vlada da bode spelirala
 na zbornico, da jej dovolji še pred nastopom
 poletnih počitnic nove vire za napelnitev
 praznih državnih blagajn. Okoli 11. junija
 začne debata o proračunu. Zbornica bo imela
 na razpolago samo kakih 15 sej, da spravi
 proračun pod streho. Ali se jej to posreči?
 Vsekako ima vlada prav malo sans. Iz odlo-
 čilne bihe izide po vsej priliki „Slovenska
 enota“ kot zmagovalka.
**Enketa o italijanskem vseučil-
 išču.**
 Na eksportni akademiji na Dunaju se je
 vršil dne 25. m. m. shod na katerem se je
 razpravljalo o italijanskem vseučilišču. Kakor
 zastopnik italijanskega dišstva je govoril dr.
 Alenando Duclan, za Slovence pa cand.
 iur. Andrej Veble in cand. iur. goep.
 Stanočnik. Obadva govornika sta pov-
 darjala, da Slovenci nikakor ne mo-
 rejo pripustiti italijanske uni-
 verze v Trstu. Iz narodnih in kulturnih
 ozirov bodo Slovenci vedno proti Trstu kakor
 sedežu italijansk. vseučilišča, ravnotako pa
 bodo tudi proti italijanski univerzi splot, ako
 se istočasno ne reši slovensko
 vseučiliško vprašanje. — Ako se
 namreč ustanovi italijanska univerza prej nego
 slovenska, stopi slovensko vseučiliško vpraša-
 nje zopet za kakih 20 let v ozadje. G. Veble
 je navedel natančne podatke o stanju tržaških
 in istrskih Slovencev in je dokazal, da bi
 bili z ustanovitvijo italijanske univerze v Trstu
 oškodovani naši najvažnejši narodni in kul-
 turni interesi. Dokler bo le eden slo-
 venski poslanec v avstrijski zbor-
 nici, ne smemo pripustiti italijan-
 ske univerze v Trstu. Italijani naj
 imajo svojo univerzo na Južnem Tirolskem,
 kamor edino spada, a istočasno z italijanskim
 se mora rešiti tudi slovensko vseučiliško vpraša-
 nje. Italijanski dišaki so bili zelo slabo pri-
 pravljani na tako hud odpor od slovenske
 strani in zato je bil njihov nastop za italijan-
 sko vseučilišče zelo klaverno. Naj bo to za
 naše slovenske poslance glasen memento, da

PODLISTEK, 10

Mačeha
 Kraška povest iz današnjih časov
 Piše A. L.
 III.
 Pa je prišla sama na av. Štefan in brat
 je bil žnjo. Pripeljala se je v kočiji skozi vas
 in vsa je bila prepredena z zlatino in lase
 je imela po gospojsko počesane. V obrazu je
 bila rdeča in bela, roke so bile okovane z
 zlatom. Ni se ozirala dosti ne na levo ne na
 desno; prešerno je zrla pred se in ko je
 vprašala po Kostenčevih, je govorila nepri-
 jazno in še nasmešnila se ni svojim bodočim
 sosedem.
 „To je tista, ki jo Kostenc vzame!“ je
 raztolmčila Meta.
 „Kaj bo žnjo, a to gospojsko ženako!“
 je prijavila sosedica.
 „Pa kako se ošabno drži!“ je rekla
 druga.

„Ampak, bogata je!“ je razrezala Meta
 svoj jezik.
 „Denar pa tudi ni vse! Bele roke — pa
 kmetija! Kje je še niso razsule?“ je go-
 rila sosedica.
 „Kaj se je treba Kostencu obabiti?
 Denarja ima in otroci so tudi veliki.“
 „Ubogi otroci in nevesta, ki dobijo
 mačeho.“
 „Kaj bi govorili, kaj bi govorili! Denar
 je pa le denar — in sveta vladar!“
 Tinka in njen brat sta krenila na Ko-
 stencovo dvorišče. Kostenc ju je zagledal in
 ukazal Zorku v hišo, naj spreže konja.
 „Saj ima kočijaža!“ in hotel se je
 Zorko odstraniti na vrt.
 „Kaj je niti ne pozdraviš?“
 „Saj jo pozdravite Vi še preveč!“ in
 odšel je na vrt.
 Oče je bil žalosten.
 „Pavle, pozdravi jo!“
 „Ne bilo bi treba!“ je odvrnil Pavle, ki
 je prišel iz sobe.
 Medtem sta vstopila Tinka in njen brat.
 „Prišli smo da si ogledamo in se spo-
 znamo, kakor smo se dogovorili je rekel brat
 in pozdravil Kostenca, isto je naredila Tinka.

„No, pojmo v sobo. Tam se lažje pogo-
 vorimo.“
 Šli so v sobo. Posedli so okoli mize in
 Kostenc je prinesel terana, prinesel ga je
 najbližjšega. Zagledal je Pavla.
 „Ne pozdraviš? To je moj sin, sedaj
 sedmošolec v Trstu!“
 Podali so si roke in se pozdravili. Jezen
 je bil Pavle in komaj je prenašal črne oči,
 vodene in brez življenja, zroče topo in brez-
 izrazno naprej.
 „To bo tvoja bodoča mama!“
 „Bomo videli!“
 „Pavle!... kako govoriš!“
 „S srcem in pametno!“
 „Ne bi mislil tega...“
 Nič niso zbadle te besede Tinke. Kakor
 bi jih ne slišalo, je govorila da jim bo dobra
 mati, kako bo skrbela zanje, da bodo gotovo
 zadovoljni z njo itd. Brat Tinkin se je pri
 Pavlovih besedah le namijal... Jezilo in peklo
 je to Pavla. Čuden sum mu je ostal v prsih.
 „Ha torej to naj bo moja mama! Kos mesa
 brez srca in pameti!“ je pomislil sam pri sebi
 in se hotel odstraniti.
 „Imejte se dobro! Jaz grem. Moram!“
 „No Pavle, kaj se tako govori?“
 „I sveda, že se mora!“

„Pa pokličite Zorka in Maričko, naj po-
 zdravita mamo!“ je govoril Kostenc v za-
 dregi.
 „Ju že pokličem, če jima bo po volji!“
 in Pavle je odšel.
 Pri vratih, ko jih je zapiral, se je še
 obrnil in pogledal. Niti sledi niso zapustile
 te Pavlove besede na Tinkinem obrazu. Sedaj
 je vedel Pavle vse in bil žalosten: „Ne spozna
 je in težko, da bi se dal pregovoriti.“
 Šel je na vrt in dobil tam Zorka. Stal
 je pri žici, ki je bila napeta za vinograd,
 grizel ustnice in v čudne gube se mu je na-
 biral obraz. Videlo se je, da silno trpi.
 „Si jo videl?“ je rekel Pavle.
 „Ne!“ in akoro zjokal se je Zorko.
 „Ni je treba!“ Ne pozdravi je, če te
 silijo. Jaz sem jo in že sedaj me je sram.
 Glej, kako mi roka čudno drhti. Meso je,
 meso brez srca in pameti... — In to naj bo
 naša mati...!“
 „Tako mi je hudo!“ in solze so prišle
 Zorku v oko.
 In tudi Marička je prišla. Ni je bilo
 doma, ko se je pripeljala Tinka. Že v vasi
 je izvedela, da je prišla k njim gospoda in
 ko je sedaj res zapazila skozi dvoriščno okno
 v sobi ljudi, je hitela na vrt. (Dalje.)

se zavedajo, kako važno je za nas slovensko vsuščilišče!

Italijanska univerza.

Kakor poročajo nekim dunajskim listom iz parlamentarnih krogov, vladna predloga glede osnutka italijanske univerze na Dunaju od nemških strank ni bila posebno prijazno sprejeta, ker stoji Nemci na stališču da imajo biti na Niževavstrijem ne nemščina kot učni jezik na javnih šolah. Zato da ni izključeno da bi se dobilo večina za osnutje univerze v Trstu, ker bi zato glasovale nemške stranke, socialni demokrati, Rusini in nekatere male stranke.

No, nam se zdi, da je ta račun preoptimičen. Krščanski-socialisti gotovo ne bodo glasovali za Trst, "Slovenska enota" tudi ne, a Poljaki dvomljivo. To je torej že večina proti. Drugače bi bilo svedo, ko bi se hoteli Italijani posvetiti spoznavanju Jugoslovani. Proti volji Slovencev in Hrvatov ne dobi Italijani nikdar svoje univerze v Trstu, ker Čehi gotovo ne bodo glasovali proti Jugoslovonom.

Prestolonaslednik o Hrvatski.

"Hrvatsko pravo" javlja, da se je prestolonaslednik Fran Ferdinand na routu, ki je bil prirejen o priliki proslave asperske stoletnice proti nekemu visokemu dostojanstveniku, ki je dlje časa služil na Hrvatskem, sledeče izrazil o Hrvatski:

"Hrvatska ima moje popolne simpatije in veseli me vedno, ko mi je možno tam prebiti. Zvestoba dežele za interese monarhije in dinastije je bila vedno uzorna. To zasluži popolno in neomejeno priznanje. To mnenje lahko sporočite vsakomur kakor izraz mojega najodkritostnega mišljenja."

Omenjeni dostojanstvenik je naznanil to izjavo poslancu dr. Franku, ki je isto objavil v sobotni številki "Hrvatskega prava". To bi bilo vse jako lepo in verojetno, ko bi ne bil poleg — dr. Jozua Frank, Sicer je pa stara reč, da se z besedami ni nikdar štedilo, posebno takrat ne, ko se nas je potrebovalo.

Dogodki v Turčiji.

CARIGRAD 1. Neka depeša "Moniteur Oriental" iz Soluna poroča, da ima mladoturški centralni odbor svoj sedež zepet v Solunu in da je bilo zanj izročeni otomanski banki v Solunu 100.000 funtov.

SOLUN 1. — V sereškem sandžaku so zopet poslali rezerviste na dopust.

CARIGRAD 1. List "Tarquie" demantuje na temelju informacij iz verodostojnega vira vest "Moniteur Oriental", da se Abdul Hamid odvede na otok Rodos.

PRIZREN 1. V Djakovu je pod generalom Dšavid pašo 2800 mož in 26 topov, kar popolnoma zadostuje za brzdjenje Albancev. Več kakor to število čet, vpliva slava brezobzirne energije, ki si jo je pridobil Dšavid paša v minulem mesecu s tem, da je razdeljal utrjene hiše. Verjetno je, da se Albanci ne bodo očitno uprli, zlasti ne, ker nimajo nobenega voditelja.

CARIGRAD 1. — Vlada je na današnji seji zbornice predložila zakonski načrt o osnovanju državnih podtajnikov. Zakon napoveduje spremembo ustave v smislu, da bo spojitve službe državnega tajnika dovoljena s poslančkim mandatom. Med zbornico in senatom je nastal nov spor, ker se poslednji brani priznati od zbornice določeni maksimum prekrškov, premeščenj v razmerje disponibilitete in vpokojenja. — Zbornica je po debati na kateri se je živahno kritikovalo senat, enoglasno vprejel tozadevni načrt ter istega poslalo zopet senatu.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Revelucija v Peru. Iz Lima poročajo od 31. m. m.: Množica je danes napadla vladno palačo ter je hotela dobiti v roke predsednika Leguina. V obrambo predsednika so prišle vojaške čete, ki so streljale, razgnale množico in ubile nad 40 ljudi. S tem je bil punt udušen.

Volilni shodi.

Shod v Rojanu, na vrtu gostilne "Gospodarskega društva", ki se je vršil v ponedeljek predpoludne, pričeni malo po 10. uri, je bil eden najmnogostevilnejše obiskanih volilnih shodov. Prostorni vrt gostilne je bil natlačen domačega, rojanskega občinstva. Premnogi so prišli prekasno, da bi dobili stolice in so morali vsled tega stati.

Shodu je predsedoval in ga otvoril g. Anton Bremic, ki je po kratkem pozdravnem nagovoru podal besedo g. dru. Josipu Mandiću.

Dr. J. Mandić je najprej opisal razliko med prejšnjim in sedanjim volilnim redom. Povedal je, kako so slovenski zastopniki okolice v deželnem zboru tržaskem preprečili, da ni vlada odobrila načrt volilne reforme, ki so ga predlagali laški liberalci, valed česar je prišlo do tega, da je vlada sama predložila svoj načrt, ki je pozneje postal zakon, po katerem bomo volili na predstojenih volitvah. Na to je našteval stranke, ki prihajajo v poštev pri teh volitvah. Omenil je najprej italijansko liberalno stranko, ki je pa liberalna le po imenu, oziroma je liberalno le sama za se, le za svoje priistaše, za Lahe, pa naj prihajajo ti od koder hočejo, dočim je skrajno nazadnjaška nasproti nam, Slovincem

domačinom, katerim noče dati niti ene borne ljudske šole le zato, da bi še nadalje ostali "ščavi", to je njih sužnji, katerim nočejo dati niti vode v okolico. Dejal je, da je pa še mnogo drugih lumparij, ki jih je zakrivila laška liberalna stranka, a da on noče naštevati vseh. Prešel je na to na socialno demokratsko stranko ter omenjal razne napake, ki jih je zakrivila ta stranka. Omenil je nastop socialnih demokratov pod vodstvom Chiusejana strogo strokovnem shodu pri sv. Jakobu v soboto večer, kjer je Chiussi rekel, da so socialni demokrati sicer pripravljeni paktirati se slovenskimi delavci za skupni nastop, a le tedaj, ko ne bodo več člani "N. D. O.", ampak člani socialne demokratske organizacije. Če bi socialni demokrati res bili internacionalni, potem bi jih mi hvalili, a dokler le govorijo o svojem programu in ga ne izvajajo, dotlej se mi držimo svoje stare poti, ki se je doslej izkazala bolj, nego je njihova nova pot. Postavljajo res v mestu dva slovenska soc. dem. kandidata. A mi vemo, da je v mestu toliko slovenskih volilcev, da bi jim pristojalo še več slovenskih kandidatov. nego dva. Oni pa postavljajo tudi enega loškega kandidata v okolici, kjer nimajo Italijani ničesar iskati. Govornik je zaključil s pozivom, naj oddajo vsi Slovenci 13. junija svoje glasove za kandidate političnega društva "Edinost", in naj s tem zrušijo obe kamori.

Govorili so še J. Babič, Fran Godnik, J. Jaklič, Kajetan Bonafičič, na kar je g. dr. Mandić pojasnil, kdaj in kje da bo volil kateri razred.

Na to je g. Bremic zaključil to tako krasno vspeli shod.

Pozabili smo omeniti, da se je tega shoda vdeležilo 7 (sedem) socialnih demokratov in da je eden njih celo na shodu spregovoril — z orkestrom kije — v svrhu, da bi motil shod — zaviral... Gigerlmarsch.

Shod na Greti. Ob vznožju Trstenika, na nekdanji zloglasni Greti se je vršil predčerašnjim popoldne prvokrat slovenski shod. Dvorišče, na katerem se je vršil shod, je bilo skoro preteano, toliko je na ta shod prihitelo domačinov.

Shod je otvoril g. dr. J. Mandić, ki je prepustil zborovalcem, naj si izvolijo predsednika. Izvoljen je bil gosp. Fran Lokar, posestnik na Greti. Zahvalivši se na izkazani mu časti je gosp. Lokar podelil besedo g. dru. J. Mandiću.

Dr. J. Mandić je v svojem govoru najprej povdarjal, da Greta vendar ni taka, kakor se jo razkričuje. Opisoval je na to pomene predstojenih volitev. Zatem je dejal, da je princip, ki ga mi razvijamo, le enakopravnost z Italijani. Ne odrekamo Italijanom pravice do razvoja, a ravno tako ne puščamo odrekati te pravice sebi. Mi moramo, da dosežemo enakopravnost, dokumentirati na volitvah svojo moč. Če bi pa mi oddali svoje glasove za kandidate socialne demokratske stranke, bi se ne šlo naših glasov za slovenske, ampak za socialno demokratske. Zato moramo glasovati za slovenske kandidate. — Pojasnil je na to, kje in kdaj ima kdo oddati svojo glasovnico. Priporočal je še, naj se vsi kakor en moč vdeležijo volitev, ker more se pripetiti, da en sam glas odloči o izidu volitev.

Govorili so še gg. Godnik, Jaklič in Skalák, na kar je g. Lokar zaključil shod.

Shod v Barkovljah. V dvorani "Narodnega Doma" v Barkovljah, natlačeni do zadnjega kotička, se je predčerašnjim popoldne vršil volilni shod, kateremu je predsedoval g. Josip Pertot (od "rumene hiše"), ki je po pozdravnem nagovoru podal besedo gosp. drž. posl. dru. O. Rybářu.

Gosp. dr. O. Rybář je — burno pozdravljen — najprej razlagal stari in novi volilni red. Povedal je, kako se je slovenska manjšina protivila po komori predloženemu načrtu volilne reforme in kako je potem vlada sama predložila nekoliko poštenjši volilni red. Pojasnil je na to, kako so razdeljeni volilni okraji ter pojasnil, da je po novem volilnem zakonu vsak volilec dolžan oddati svojo glasovnico. Omenil je na to, kako strankarsko gospoduje laška-liberalna stranka, ki je bila dosedaj na krmilu. Nikdar ni storila ničesar v korist okoličanov. Prešel je na to na socialno demokratsko stranko ter kritiziral komunalni program, ki ga je ta stranka izdala.

Povedal je, kako so socialni demokrati razenjali na shodu v sv. Križu, ko jim je on na tozadevno vprašanje povedal, kaj je on storil slovenski zastopniki za okolice. Koliko je smeti zaupati obljubam socialnih demokratov, o tem govori dejstvo, da je od zadnjih državnozbornih volitev v poslanski zbornici na Dunaju 89 socialnih demokratov, a da je kruh vzlic temu vedno dražji. Mnogo so leta 1907. obljubovali, a sploh niso niti ene svojih obljub. Zato so pa sedaj bolj previdni ter pravijo, da bodo le skušali to in ono. Kar se pa tiče slovenske šole, pa socialisti v svojem komunalnem programu lepo molčijo. Omenil je še, da valic temu, da kričijo po revoluciji, so vendar, kakor hitro so prišli na Danaj, šli poklonit se cesarju. — Mi postavimo torej svoje lastne slovenske kandidate v mestu in v okolici, da pokažemo svetu, koliko nas je na tem zemlju.

Govorili so še gg. Jakob Starc, Svetko Martelanc, dr. Just Per-

tot in Hinko Martelanc, na kar je g. J. Pertot zaključil ta krasni shod.

Po zaključku shoda je vro pevsko druž. "Adrija" razveseljevalo zborovalce s krasno slovensko pesmijo.

Dnevne vesti.

Volitve za mestni svet, Razdelitev mandatov in volilcev po posameznih volil. razredih in okrajih. Mandati za mestni svet tržaski so razdeljeni sledeče:

A) Trgov-obrtna zbornica.

Voli 37 volilcev skupno 4 svetovalce.

B) Mesto.

I. okraj — Sv. Vid

ima v prvem raz.	177 volilcev ki volijo 3 svet.
" drugem "	723 " " " 3 "
" tretjem "	463 " " " 2 "
" četrtem "	1809 " " " 1 "

Skupaj 3172 volilcev ki volijo 9 svet.

II. okraj — Staro mesto

ima v prvem raz.	79 volil., ki volijo 1 svet.
" drugem "	248 " " " 1 "
" tretjem "	316 " " " 1 "
" četrtem "	2618 " " " 2 "

Skupno 3261 volilcev, ki vol. 5 svet.

III. okraj — Novo mesto

ima v prvem raz.	290 volil., ki volijo 4 svet.
" drugem "	1041 " " " 4 "
" tretjem "	819 " " " 3 "
" četrtem "	2670 " " " 2 "

Skupno 4820 volilcev, ki vol. 13 svet.

IV. okraj — Barriera nova

ima v prvem raz.	259 vol., ki volijo 4 svet.
" drugem "	1105 " " " 4 "
" tretjem "	1007 " " " 4 "
" četrtem "	3615 " " " 3 "

Skupno 5986 vol., ki vol. 15 svet.

V. okraj — Barriera stara

ima v prvem raz.	203 volilcev ki volijo 3 svet.
" drugem "	860 " " " 3 "
" tretjem "	1106 " " " 4 "
" četrtem "	6129 " " " 4 "

Skupaj 8298 " " " 14 "

VI. okraj Sv. Jakob in Kjarbola

ima v prvem raz.	69 volilcev ki volijo 1 svet.
" drugem "	175 " " " 1 "
" tretjem "	580 " " " 2 "
" četrtem "	5145 " " " 4 "

Skupaj 5969 volilcev ki volijo 8 svet.

C) Okolica.

I. okraj — Škedenj in obe sv. Mariji

ima v prvem raz.	419 volil. ki volijo 2 svet.
" drugem "	2097 " " " 1 "

Skupaj 2498 volilcev volijo 3 svet.

II. okraj — Rocol, Lonjer, Sv. Ivan, Kolonja

ima v prvem raz.	426 volil. ki volijo 2 svet.
" drugem "	2705 " " " 1 "

Skupaj 3131 volilcev volijo 3 svet.

III. okraj — Barkovlje, Rojan, Grata, Bazovica, Bane, Gropada, Trebče, Padrič, Opčina, Prosek, Kontovelj, Sv. Križ

ima v prvem raz.	671 vol., ki volijo 4 svet.
" drugem "	3250 " " " 2 "

Skupaj 3921 vol., ki volijo 6 svet.

Število volilcev po razredih je torej:

v mestu:

I. razred	1077
II. "	4152
III. "	4291
IV. "	21986

Skupaj 31506

v okolici:

I. razred	1516
II. "	8052

Skupaj 9568

To je definitivna pravilna razdelitev števil volilcev in mandatov, ki jo prinašamo še enkrat, ker so bile v prejšnjem pregledu, sestavljenem po podatkih v listih, nekatere napake.

Odmevi z volilnega shoda v Škorklji. — "Naroden delavec" nam piše: — O tem toli lepo vaspem shodu sta že poročali. Vendar vas prosim, da priobčite še teh par pripomb.

G. dr. Rybář nam je lepo razložil, kaj in kako se je dosedaj godilo v mestnem svetu tržaskem in v državnem zboru na Dunaju. G. dr. Josip Mandić pa je drastično pokazal, kako se na raznih podjetjih postopa s slovenskim proletarcom: kako ga brez vzroka odstavljajo iz službe, kako ga nadomeščajo z regnicoli! To je res pravi škandal, ki ga nam je razkril dr. Josip Mandić.

Med tem, ko je ta govoril, se je nabrala od zunaj gruča socialnih demokratov. Tudi Italijanov je bilo vmes. Bilo je sicer čuti tu pa tam kako žaljivo na račun narodnjakov, sicer pa so se vedli precej mirno.

Za besedo se je oglašil sodrug Milost, ki je precej dolgo govoril, ali tako nesrečno, da smo od njega v resnici pričakovali kaj boljšega. Izvajanja so bila tako zmedena, da so očitno ovajala zadrego govornikov.

Naglašal je — kakor ste že sporočili — da so tudi socialni demokrati na narodni podlagi, neposredno za tem pa naglašal, da so internacionalni in da morajo zato skrbeti tudi za laškega delavca. Nu, pa saj vemo, kako so vedno doslej izvajali svoj internacionalizem: vedno so šli Italijanom na roko. Tako v Trstu, tako v Puli. A to ni le na-

roden greh, ampak tudi greh na samim sebi — na slovenskem delavcu!

Naglašal je sicer, da oni ne pojdejo s komoro, ker ta da izkorišča tako slovenske kakor italijanske delavce. Vas lepo. Ali praksa je bila doslej povsem drugačija. In bojimo se, da tudi — bo! Ravno te dni mi je bila prilika, da sem se pogovarjal o volitvah z nekim italijanskim socializmom. A ta mi je naravnost izjavil: "Naravno je, da bomo socialni demokrati v slučaju ožje volitve med Slovenci in Italijani glasovali za Italijane, ker je Trst italijansko mesto!"

Tu jih imate! Mi socialni demokrati, je povdarjal mož. A naši slovenski socialisti vedno povdarjajo svoj internacionalizem, ki pa je doslej še vedno prihajal do izraza s tem, da so bili naši socialisti solidarni s italijanskimi! A kdaj še so bili — ako je bilo na dnevnem redu kako narodno sporno vprašanje med Italijani in Slovenci — italijanski socialisti solidarni z našimi slovenski pravici v prilog?

V socialni demokraciji tržaski je razmerje urejeno tako, da so naši socialisti vezani na Italijane vsikdar, kadar se gre za kako narodno ali politično vprašanje.

Sodrug Milost je povdarjal: Tudi mi smo Slovenci! Sveda ste, saj vas je slovenska mati rodila. Ali dejanja — dejanja, kje so. Italijanski socialisti so v tukajšnjih narodnih bojih vedno podpirali one, ki že — imajo vse, a naši morajo biti... solidarni, ker tako zahteva mednarodni princip!

Da završim nekako nagajivo. Naši socialni demokrati govorijo vedno, da se tržasko delavstvo mora boriti proti drema kamorami: italijanski in slovenski. Te poslednje pa v resnici še ni, ker Slovenci sploh niso imeli doslej v Trstu toliko moči, da bi mogla izrasti iz njih slovenska občinska komora. Naši socialisti naj čujejo torej moj nasvet! Če že po vsej sili hočejo, da se bodo naši delavci borili tudi proti slovenski komori, naj podpirajo Slovence v njihovem boju za veljavo in naj pomagajo ustvarjati pogoje, iz katerih bo mogla zrasti — slovenska komora!

Socialni demokrati v sv. Ivanu. Prejeli smo:

V ponedeljek so imeli ti socialisti svoj shod (pristojsla bi beseda "shodek") v gostilni pri Fondi nasproti "Narodnemu domu". Štel sem jih celih 42 ljudi. Shod je pričel z govorom Regenta — je bil — govor namreč pač tako reven, da ne bi bilo vredno spuščati se v nadaljo polemiko. Odgovoril mu je naš Križmančič jako poljudno. Zatem so govorili še drugi, med temi je bil tudi Kopač, ki je udrihal na vse: na Mandića, Rybářa, Hribarja, narodne del. organizacije (to se umeje) tudi ni pustil pri miru. Vse mu je "tarbarija", vse pesek v oči! Narodna delavska organizacija da ni drugega, nego "Krščanska socialna stranka" z drugim imenom. Ker pod tako firmo ni šlo —, je rekel — menjali so ime.

Naj omenim še to: Pravil jim je med drugim, kako so naši fanatiki za svoj jezik. V dokaz je povedal, kaj se je zgodilo v Ljubljani pred kratkim časom. Neka mladenka se je zaljubila v vojaka, ki je bil drugorodec. Neki slovenski list da je omenil, naj pljunjo pred takim dekletom! Zgražal se je nad takim pisanjem. — A povedal ni vsega. Povedal ni, da je bil dotičnik vojak 27. polka, ki je streljal na nedolžne slovenske fante dne 20. septembra. Tega ni povedal sodrug Kopač. Našim resnim možem se ni zdelo vredno, da bi se udeležili takega shoda in niso prišli blizu. In tako je prišlo, da so bili na shodu celi trije Srbovančani.

Vse druge zborovalce so sklicatelji privledli seboj.

Ravno tako so privledli seboj 24 policistev, 4 inšpektorje in enega zapovednika, to se pravi: skoro vsakega socialista je varoval po en redar. No strah je bil nepotreben. Srbovančani ne bomo šli v šolo k socializmom kako se razbija glave in polomlja stolice. To radi pripuščamo njim.

Ali je tudi to mednarodno? Prejeli smo:

Naši tržaski slovenski "sodruzi" se poslužujejo v razgovorih navadno italijanskega jezika. Vprašali bi glasilo jugoslovanske socialne-demokracije, če je tudi to mednarodno? Umejemmo jih: oni umevajo svojo "mednarodnost" tako, da mora slovenski delavec zatajiti svoj jezik in svojo narodnost!

Poroka. Včeraj ob 10. uri predpoludne se je poročil v Barkovljah gospod Ivan Skalák, bančni uradnik in eden najmarljivejših odbornikov "Nar. del. organizacije", z gospico Dragico Vistetič. Bilo srečno.

Družba sv. Cirila in Metoda razpolaga stalno z narodnim kolkom in računskimi listki. V poslednjem času so naročila bolj redka, kar čuti družbeno blagajna precej neprijetno. Priporočajoč, da se obilno naroča blago, ki je razprodaja družba in ki je Slovincem v obrambo in prosveto, pripominjamo, da nabirajo Nemci kar dva milijona v — protislovenske namene.

Družbi sv. C. in M. je volil Jos. Kremenšek iz Laz pri Planini 100 K. Čast njegovemu spominu!

Veseli se nam napovedujejo raznovrstne, pripravljajo jih razna narodna društva. Podružnice družbe sv. C. in M. pri tem gotovo ne izostanejo, temveč tudi same porabijo veselice kakor nekako sredstvo za pro-

bojo in prosveto našega ljudstva. Posebno je priporočati podružnicam družbe nedeljo po prazniku sv. C. in M., ki naj velja s plošno med Slovence za naš narodni praznik. To nedeljo naj prirede zabavno poučne shode — pa brez konkurence drugih društev!

V stvari domovinske pravice. Županstvo občine Komen razglasi:

Dragi rojaki!

Domovinski zakon od leta 1896 je za nas velike koristi. Naša občina je preskrbela, v kolikor si niso sami, vsem ta rojenim in v Trstu bivajočim sorojakom pristojnost v mestno občino Trst. Mestni magistrat tržaški ni nobene prošnje zavrgel, da-si so bile vse v slovensčini.

Podpisano je storilo svojo dolžnost in je preskrbelo gotovo nad 400 (štiristo) turojenim osebam pristojnost v Trst.

Zdaj so mladeniči na vrsti, ki se zato le malo brigajo in podpisano županstvo prosi uljudno vse sorojake v Trstu iz županstva Komen (občine Komen s Presejari, Jabanec Divči, Mandol, Sveto, Tomažević in Volčji-grad), da blagovolijo opozoriti in poučiti svoje znanke, da na neobhodno potrebno pošljejo te-le podatke:

Ime, preimek, vas in hišno številko rojstva in bivališče v Trstu, ulica, vrata in nadstropje, ker občina hoče sama poskrbeti rojakom v Trstu pristojnost. Vsi mladeniči in mislenke, ki so rojene pred letom 1875, imajo pravico prositi za pristojnost pod Trst, če bivajo po svojem 24. letu dalje nepretrgoma 10 let v Trstu.

Dragi sorojaki! Vsaki znanec naj praša znanca, je-li pristojen v občino Trst, ali še v Komen? In če je še v Komen, naj mu takoj pokaže ta članek. Stroškov pri tem ni nobenih; le prosimo za potrebne navedene podatke. Drugo vse uredi županstvo samo.

Vai, ki imate pravico za to, morate za- dobiti pristojnost v Trst ali drugod.

Pričakujemo, da se naši sorojaki odzovejo temu pozivu: „Delavski list“ blagovolijo to ponatisniti.

Birma binkoštna praznika. Na binkoštno nedeljo je bilo v baziliki sv. Justa birmanih 673 dečkov in 374 deklic, binkoštni ponedeljek pa 87 dečkov in 92 deklic. — Jutri v četrtak birma v župni cerkvi starega sv. Antona.

Nabiralniki druž. sv. C. in M., v upravi moške podružnice tržaške, so dali v maju 28 K 95 st. dohodkov in sicer v kavarni Comercio 11 K 02 st. v kavarni „Balkan“ 7 K 65 st., v krčmi pri Andreju Furlanu 4 K 05 st., v krčmi pri Kovaču 2 K 35 stot., drugi nabiralniki ostane 2 K 88 st. Odelej ima tudi krčma „N. D. O.“ svoj nabiralnik. Upravnik želi, da bi se cenjeno občinstvo deške spominjalo nabiralnikov.

Tržaška mala kronika.

Izseljenci na povratku. Včeraj zjutraj ob 5. uri je na potu iz New-Yorka prišel parnik „Pannonia“ od Cunard Line. Izbral je v Trstu 282 pasajirjev, večinoma izseljencev iz Ogrskega.

Ali straši degeneriranka po Trstu? Še so v spominu slučaj v Berlinu, ko je bilo dan za doevom ranjenih več žensk po neznanem degenerancu (morda jih je bilo celo več) ali pa znano je ime razparša Jacka v Londonu. Sledi slučaj diši nekam po enakem fenomenu: Včeraj zvečer je osemletni deček Rozarij Andeloro, stanujoč v ul. 5, šel s svojo materjo po ul. Istituto. Naenkrat je neznanca ženska šla urno mimo njega in ga sunila z bodalom v desno stegno. — Na to je urno zbežala. Rana je precej težka.

Vroč kri ogrske gospe. V petem nadstropju hiše št. 21 ul. Miramar stanuje uradnik Kreditne banke g. Herman Bader. Včeraj popoldne je mati istega Emilija vd. Bader iz Šopronja skupaj s svojo dekle Francisko Zladišy pretolcevala tapet izven okna, ki gleda na dvorišče. Vratarica Ivanka Sumrada je šla k Baderjevi in ji povedala, da to ni dovoljeno. Baderjeva je v odgovor prišla za klešče od peti in je s temi žugala vratarici, ki je prestrašena zbežala. Takoj sta naprej leteli po tapetu. Zopet se je vratarica povrnila. Takrat pa je Madjarka vsprejela z gromom in peklim strašnih pavov. Pomerila je celo revolver in sprožila proti vratarici; ni je pa ranila. Strel je alarmiral vso hišo, Baderjeva se je pa zaklenila v svoje stanovanje. Prišli so redarji in inspektor policije, ali vsi ključ „Odprite imenom zakona!“ so bili zaman. Sledaj je inspektor dal poklicati kovača, ki je odprl vrata. — Baderjeva je bila sretirana in revolver je bil zaplenjen. — Po zaslišanju je bila Baderjeva spravljena v preiskovalni zapor.

Trije slučaji nenadne znorelosti. — Oton Frank, 46 leten učitelj tujih jezikov, je hotel včeraj popoldne ustavljati vse kočije in je pri tem strašno tulil. Revček je znorel. Spravili so ga v opazovalnico.

Ravnateljica sta bila sprejeta v opazovalnico 25-letna Marija Pozzetta in 60-letni J. Corda.

Predrzen tat. G. Jernej Karis, trgovec v ul. Machiavelli št. 24, se je nahajal v oddelku skladišča, ki mu služi za kontoar. Tu je zapazil človeka, ki je vstopil v skladišče, si mirno in počasi naložil žakelj kave na hrbet in odšel. Trgovec je hitel za njim in ga ustavil v ul. Casa di risparmio. Na poli-

ciji je tat rekel, da mu je ime: Anton Pauch, star 18 let, iz Zadra.

Koledar in vreme. Danes: Marcelin, muč. Jutri: Klotilda, kraljica. Temperatura včeraj 2. uri popoldne + 26° Cels. Vreme včeraj: deloma oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: Deloma oblačno. Zmerni vetrovi. Vroče. Tendence za nevihte.

Društvene vesti.

Občni zbor ženske podruž. družbe sv. C. in M. bo v soboto 5. t. m. ob 5. uri pop. v prostorih zaveda Sr. Nikoleja. Čestite članice in slovenske rodoljubkinje iz Trsta in okolice so uljudno vabljene na ta shod, kjer bomo razpravljali o nujnih vprašanjih, glede naše prepotrebne šolske družbe. — Odbor.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu. V četrtek dne 3. t. m. ob 8. uri in pol se bo vršila odborova seja, h kateri so pozvani vsi načelniki odsekov za prireditev zleta na Opčinah.

Pevsko društvo Kolo. Radi nepričakovanih ovir, odpade današnja pevška vaja. Pevodnja Mahkota.

Akad. fer dr. Balkan Radi izredne važnosti danes vsi na sešatek.

Darovi.

Rosman-Rožman-Oj Rožmarin, doprinesel je svojo K 4—; in izlet v Postojnsko jazo, K 2— v korist dr. sv. Cir. Met. na Greti-Rojan.

Srčna hvala darovateljem.

Nabralo se je za škendenjako podružnico sv. C. in M. med društveniki „Obrtniškega društva“ pri sv. Ani pri izplačevanju dividende za l. 1909 K 37.07.

— Med prepričkom s Vek. Kodričem v krčmi gori imenovanega društva se je nabralo za isto podružnico K 1 skupaj kron 38.07.

Denar hrani V. Kodrič blagajnik.

Vesti iz Goriške.

Iz Sežane. — Kakor je bilo že javljeno, priredi „ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda“ prihodnjo nedeljo, dne 6. junija v Sežani veliko narodno veselico v prid „Družbi sv. Cirila in Metoda“. Za blagohotno sodelovanje na tej zabavi je veselični odsek povabil razna društva s Trsta in Krassa. — Do sedaj so se odzvala naslednja društva in obljubila svoje sodelovanje: Tržaški „Sokol“ korporativno, „Hajdrih“ s Proseka korporativno, „Lipa“ iz Bazovice korporativno, „Zorislava“ iz Sežane korporativno, „Draga“ iz Orleka korporativno. Po deputacijah se udeležijo: „Zvon“ z Opljin in „Tomaj“ iz Tomaja. Prosimo torej vsa cenjena društva, ki so bila vabljena na sodelovanje, naj nam nemudoma odgovore, kaj so ukrenila v tej stvari. Odbor.

S Krasa, 25. maja. — Povsodi po naši lepi deželi povprašuje se že in se govori o razstavi vin in ljudski veselici, ki jo priredi (ako bo vreme ugodno) združena narodna društva v naši mali metropoli — v Komen dne 6. junija t. l., v korist ljudski knjižnici in družbi sv. „Cirila in Metoda“. Lep, uživen cilj postavila so si ta društva, kajti prebitek je namenjen naši mladini, naši bodočnosti! Ni dvoma, da se naše ljudstvo za-

„Ako ne drugikrat, vsaj ob petkih moramo „Pekate“ na mizi“, imeti :: „Pekate“ : ukazuje gospodar v hiši.

Poslano*)

IZJAVA.

Podpisani izjavljam tem potem, da izstopam iz socijalno-demokratske stranke, ker popolnoma odobrujem postopanje in delovanje slovenske narodne stranke.

Na morebitne napade in očitanja radi tega koraka ne bom odgovarjal, pač pa hočem primerno nastopiti proti vsakemu eventualnemu obrekovanju, asperjenemu proti moji osebi.

ROJAN, dne 1. junija 1909.

Feliks Povše.

*) Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon velevala.

DVORANA ZA SODBENE DRAŽBE
ulica Sanità 23-25 pritišče.

Dražba ki se bo vršila 2. junija od 9. do 12. zjutraj in od 3—6 popold.

Velika množina zgotovljenih oblek za odrasle in za dečke, zimsko suknje, ženske jope ter hlače.

Včeraj se je odprlo
morsko kopališče

Il Galleggiante Nazionale

Lastnik: Karl Kozmann.

Na Najvišje Povelje Njeg. C. in. kr. Apost. Veličan.

XXXIX. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v tostranski državni polovici.

Ta državna loterija, ki je v Avstriji edina postavno dovoljena nudi 18.399 dobitkov v gotovini za skupni znesek 513.600 kron.

Glavni dobitok **200.000 kron** Glavni dobitok

Žrebanje se vrši nepreklicno 17. junija 1909.

Srečka stane 4 krone.

Srečke so na prodaj v oddelku za državne loterije na Dunaju, III. Vordere Zollamtstrasse 7, loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, davčnih, poštah, telegrafskih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za prodajalce srečk brezplačno. — Srečke se pošljejo poštne prosto.

C. kr. Doh. Loterijsko Ravnateljstvo
Oddelek za državne loterije.

AMERIK. ZOBOZDRAVNIK

Dr. Leopold Mráček v Trstu, Corso 17

od 9—1, 3—6

od 9—1, 3—6

Plombe iz zlata, porcelana, srebra itd. vse po najmoder. metodah.

UMETNI ZOBI v zlatu, kavčuku z ozobno ploščico ali brez nje po amerikan. sistemu in po lastni patentirani metodi. Krone na zobe iz zlata ali aluminija.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine. Reguliranje slabo zraslih zobov. 12-letna praksa na klinikah na Dunaju, Berlinu, Lucernu in New-Yorku.

Domenico Petener

priporoča ob priliki birme vsem cenj. klijentom

svoj dobroznani fotografski atelje
v ulici Giosuè Carducci 20.

Mizar. zadruga v Solkanu razpisuje mesto knjigovodje

za svoj glavni urad v Solkanu. Prošnje s samo la referencami na predsedništvo. Nastop službe s 1. julijem 1909.

Načelstvo.

Novi slovenski ceniki :-:

dvokoles, šival. in kmet. strojev, gramofonov in vsakovrst. plošč. itd. franco. Izvršuje se tudi popravne Na- slov pri: Batjelu, Gorica

POZOR!!

Rabite kak dar ZA BIRMO? — Tega lahko kupite - po najnižji ceni :: v prodajalnici ur in zlatanine ::

Josip Oppenheim

Trst. - Corso št. 5 - Trst.
Pazite na naslov. - Govori se slovensko.

Največja zaloga stekla in porcelana :::

Popolnoma konkurenčne cene. za domačo rabo in gostilne.

JAKOB !!
.. HIRSCH
TRST - ulica Cavana 15
(nasproti škofijski palači)

Vrsta vrčka št. 5

Telefon 13-50

Vrsta vrčka št. 4

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402
Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najprostejše do najellegantnejše vrste v odprti, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrljice, kakor: kovčage in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetic, kovine, porcelana in perli.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potreba se uljudno priporočajo HENRIK STIBELJ in drugi.

Pariški gumi

Popularni najboljši pariski izdelki higijene specialitete po K 2, 4, 6, 8 in 10 ducat. Vzorci zbirna, 12 komadov Kron 6. Najboljši nakupni vir. Diskretne pošiljke po poštne povzetju ali proti predplačilu. EXPORTNO PODJETJE

S. Schwartz Dunaj XVII/1, Hymayrgasse 5.

Za birmo ::

Specijelni dohodi:
Zlate in srebrne ure z največjo garancijo
Zlate in srebrne verižice, prstani, uhani z dijamanti ali brez istih. Priveski itd. Jako zmerne, že markirane cene. KUPUJE IN MENJAVA.
Nova prodajalnica
G. Kehiayan
TRST, Corso št. 23.

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemeroidam. Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani v lekarni

Praxmarer Ai due Mori Trst, veliki trg

Mesnica

Ivana Petelin
ulica Rojan - Škorklja št. 612
je vedno preskrbljena s svežim volaskim in telečjim mesom. Prodaja tudi vampe.
Velika izbira kokoši po zmernih cenah

**Tovarne in delavnice po-
hištva in stavbenih
izdelkov v SOLKANU pri
Gorici.**
Lestica Tolmaški ul. 1
Gorica, drž. keled., Solkan

Mizarska zadruga v Solkanu

ZALOGE:

SOLKAN,
TRST, via Caserma 4

Osrednje ravnateljstvo.

ZALOGE:

REKA, Via Pile 2
SPLIT, nanevoj obali

Brz.: ZADRUGA - Trst
Telef. št. 1631 interurban
Žage v Soteski (Bohinj)
Letna produkcija
K 1.000.000

veda tega uzvišenega cilja, ki so si ga po-
stavila omenjena društva. In svojo tolikokrat
priznano poštvovalnost dokaže gotovo tudi ta
dan s tem, da trumoma poseti to, jedino
dobrodružno namenom posvečeno prireditelja!

Težak boj bijemo! Boj za narodni
obstanek! Drugim srečnejšim narodom v
naši domovini ni treba skrbeti samim za
svoje šole; država jih protežira in jim usta-
novlja šole tudi tam, kjer jih je samo peščica,
tam, kjer so se med nas vrinili ti kruhoborci.
Ali te šole niso samo za nje, ne! Te šole lovijo
tudi naše otroke in jih odtujujejo našemu na-
rodu in jih vzgajajo v odpadnike in izdajice!
Nim je to znano in znano jim je tudi, da je
o roka najlažje odtujiti narodu. Zato pa od-
pirajo svoje šole tam, kjer najlažje love v
njih past naše otroke.

Naša najsvetejša dolžnost je, da zasta-
vimo vse sile, da se našega sovraga namera
kolikor možno otežimo, da se omeji, da se
onemogoči! Naporno je to delo in zahteva
nešteti žrtve, ali dosežemo naš trud venčan
je čim dalje vidnejšimi uspehi.

Živimo v vednem boju za obstanek. Da
se naše sile ne izčrpajo, treba nam je okrepi-
ti, treba nam je navdušenja! Kje naj do-
bimo novih moči za nadaljni boj? Vsekakor
v ljudskih sestankih, ljudskih
veselicah, kjer se vspoznavamo, kjer se
boderimo! Tu si nabiramo novih sil, tu se
oaklohamo za nadaljne borbe.

Združena narodna društva v Komnu pri-
rede narodno veselico v korist družbe sv.
Cirila in Metoda in ljudske knjižnice. S tem,
da posetimo to prireditev, položili
smo mal dar domu na altar!

Kakor je šola v narodnem duhu oni
činitelj, ki nam je obvaroval toliko deca pred
narodnim izdajstvom, ravno takega pomena je
ljudska knjižnica, ker ta nam izo-
bražuje ono deca, ki je izstopila iz šole, nsm
izobražuje mladeniče in deklete. V teh je
bodočnost! — Ako imamo izobražen narod,
tedaj lahko mirno zremo bodočnosti v oči.

Kolesarsko društvo „Danica“ v Gorici
priredi kakor že naznanjeno veliko cestno
dirko in sicer od Mirna do Gorice 4-75 km.
dne 20. junija t. l. ob 5 uri popoldne. Mak-
simalni čas 9 min. Start v Mirnu pri mostu
Vipave in start v Gorici poleg gostilne Krek.
Zbirališče v Gorici pri Molarju odkoder se
dirkači popeljejo v Mirno na cilj v 3/4 uri.
Ob 4 uri 50 min. shranje dirkačev na startu
v Mirnu. Darila za dirkače so že naročena
na budo prav lepa. Prvi dirkač dobi še po-
sodno darilo. Ob 6 uri 30 min. se bo vršila
polževa dirka na dvorišču gostilne Primožič v
Tržaški ulici. Ob 7 uri 30 min. se bo vršila
srečkanje za novo dvokolo. Kolo bo do 10.
junija na ogled v oknu pri društvenem bla-
gajniku g. Schivitzu v Tržaški ulici. Srečka-
steno 20 stot. in izžrebana številka bo nazna-
mena v časopisih. Videti polževko dirko in
srečkanje bo dovoljeno vsakomur, ki je kupil
vsaj eno srečko pri vstopu.

Polževa dirka se more udeležiti vsaki ud
vseh slovenskih kolesarskih društev ako je
kupil pet srečk. Ako mu bo sreča mila dobi
lahko še dvokolo. Darila za polževko dirko
bode tri in sicer ena pozlačena svetinja ena
posrebrena in ena iz bronca.

Prijave in pismena vprašanja naj se po-
šiljajo predsedniku kolesarskega društva „Da-
nica“, g. Fran Batelju.

V slučaju slabega vremena se bo vršila
dirka kakor tudi srečkanje 8 dni pozneje.

Po dovršenem srečkanju bo prijateljski
sestanek vseh slovenskih kolesarskih društev.

Razne vesti.

„Madjarski dom“ v Zagrebu. — Členi
„Madjarske čitalnice“ v Zagrebu so skle-
nili zidati svoj dom. Za podporo so pro-
sili ogrsko vlado, ki ima v take svrhe
vedno odprto srce in odprto blagajno.

Ob 40-letnici „Slovenije“.

V proslavo 40-letnega jubileja je imelo
ak. društvo „Slovenija“ 26. maja na Dunaju
slavnostno večer, ki je bil izvrstno obiskan.
Predsednik t. Sovre je pozdravil zastopnike
Akad. spolke, Balkana, Bukovine, Krasa,
Ogniska, Zere, Zvonimira, dalje gg. docenta
dra. Drozda, višega revidenta Lulazja, dr.
Prijetaja s soprogo, dra. Tumo, dra. Štulja,
dr. Podpečnika, prof. Vodnika kot zast.
„Zvezde“, gđ. Poljančeva (Nataša), gđ.
gđ. Zemljanovo in mnogo drugih gostov.
Došlo so brzojake: Adrija, Tabor, Ljub. in
Dolenj. Prosveta, Slovan, beseda, Svez,
Četrtakški spol, Jugoslovan, sloga, ljublj.
starešina, st. Breznik, Lipold, Hrovat, dalje
pisma: dr. Murko, Slov. Matica, J. Puhli,
C. in M. družba, Zveza nar. društev, ljublj.
Slovenijani Oton Župancič je telegrafiral na
Slovenijo:

S hitrim očesom nazaj poglej,
truda se spomni, premeri pot,
uči od starih rešnic se in zmot,
a potem oči naprej!
Kar za bodočnost je v prošlosti svetega,
brani ji srca razsvetlega.

Nato je imel predsednik daljši slavnostni
govor, ki je zasledoval naš razvoj „Slovenije“
od l. 1869. Društvo je imelo težko stališče,
mnogo bojev od zunaj in znotraj, členi so si
ustanovljali lastna ognjišča, vendar se razvita
izvrstno. Posebno v zadnjem deceniju je na-
predovalo, odkar se je postavilo zgolj kulturni
program.

V imenu Čehov je čestitalo Sloveniji na
tako redkem slavlju več govornikov, enako
Poljaki, Rusi, Srbi, Hrvatje. Pelag teh je še
zlasti simpatično govoril dr. Drozda v imenu
čehskega učiteljskega. — Tudi se je spominjal
lepih časov, ko je bil še g. Šuklje prvi
radikalec v „Sloveniji“. Gca. Zem-
ljanova je tolačila v svoji napitnici čutiva
zavednih naših dam, ki se jih toliko zanima
za prospeh „Slovenije“. Lepem govoru gosp.
Jantoleka, načelnika hrv. Naprednega kluba,
je sledil jedrnat test t. Bratine, zastopnika
„Krasa“. Za „Prosveto“ je spregovoril t.
Trampuž, primerjajoč „Slov.“ univerzi, sre-
dišču teoretskega izobraževanja, katere se potem
praktično uporablja v „Prosveti“ nalik v
laboratoriju. Tem bolj je zainteresirana „Pro-
sveta“ na tem izrednem slavlju, ker je „Slo-
venija“ nje mati. T. Zaiokar se je obrnil
zlasti proti nasprotnikom, ki nam čitajo, da
smo se odtujili svojemu narodu. — Ravno
nasprotno „Slov.“ skuša okrepiti vez med
ljudstvom in inteligenco, ker jej ni narodnost
nikdar samo fraza. V našem društvu dobivajo
dijaki moralno oporo prav na tem atremljenju
in delovanju za ljudski prospeh. Čudno se mu
le zdi, da je ljub temu toliko „dijakov“. V
imeu starešnin prišča čestitke t. večkratni
preds. Mravljak, misli, da je društvo naj
odličnejše delalo in si začrtalo svoj program.
ko je bilo najbolj zapuščen od domovine in
zamehovano od nasprotnikov. Treba nam je
krepkih značajev, ki bodo delovali za uredni-
čenje naših idej. Otžaluje, da jih je mnogo, ki
se v domovini — poklerikalijo. Prihodnost
mora biti naša, tako se držimo trdno svojih
načel. — V razsežnem govoru je slihal dr.
Tuma težavno stališče slovenskega dijaka, ki
je docela poplavljen s tujo kulturo. Meni, da
se naš študent premalo bavi s študiranjem
rodne zemlje, da še zmerom premalo proučuje
domače odnošaje, da bi mogli vapošno pre-
sediti tujo kulturo na svoja tla. Priporočal je
vtrajnega ekonomično razdeljenega dela,
globljega zanimanja za realno življenje; dijak
naj se otrese brezplodnega kritiziranja in
ideologije. T. Sajovic je napil našim zavednim
damam. t. Zavrnik govoril v ime sredoje-
šolcev, ki so v tako slabem položaju dandanaš.
Zahvališči se gostom je preds. opozarjal
na j. enako slavlje 40-letnica v Ljubljani. Ob
sledeti prosti zabavi so se producirali pevci,
kakor tudi že med čističnim delom.

MALI OGLASI:
se računajo po 3 stot. besedo; mastno
tiskane besede se računajo enkrat več.
Najmanjša pristojbina stane 40 stotink.
Plača se takoj.

Dve elegantni novo urejeni sobi se od-
dasta v novi hiši po zmerni
ceni. Via Olmo 1, vrata 17. 1009

Mlad udovec, katoličan, z nekaj prihra-
njene denarja ter stalno
službo želi seznaniti se z gospodično ali udovo brez
otrok, staro od 25 do 28 let. Le resne ponudbe pod
št. 10 na glavno pošto, Trst. 1012

Prodajo se 4 vozovi za volje. Isti so v jako
dobrem stanju. Eventuelno se
proda tudi voz za konja. — Mlin v Rižanu, koper-
ska cesta, 14 km oddaljeno od Trsta. 1011

Na osmico pri „Napoleonu“ naj se potru-
di dobri denar. Eventuelno se
okoličansko kapljico po 72 stot. liter. Mihael Vodo-
pivec, Barkovlje-Greta št. 307, nad proško
cesto. 1010

Zgubila se je torbica, v kateri je bilo ne-
kaj predmetov drugega spo-
mina. Pošteni najditelj naj blagovolji prinesiti jo v
Župnišče na Verdeli, kjer dobi primerno nagrado. 1011

Išče se čevljarskega pomočnika in učenca. —
Viktor Schenk, Via Belvedere 32,
Trst. 1017

Iščem trgovskega učenca ali pol-delavca. Na-
slov pove Inzer. odd. Edinosti. 973

Dobro idoča gostilna v trgu, na deželi, se
odda v najem ali na račun.
Zglasiti se je do 1. junija. Naslov pove Inzeratni
oddelek Edinosti pod št. 969. 969

Kedor ima srce za svoje in želi imet
resne krasne slike naj si
beleži: A. Jerkič odl. fotografski zavod za moderno
slikanje. Trst Poste 10 — Gorica Gospodsk. ul. 7
183

Zaloga ovsa in klaje

Prodaja tudi koruzno perje za postelje
M. ud. ZERQUENIK

ulica Luigi da Palestrina 2 (ogel ml. Coroneo).

ALEKS. FRANC MAYER - TRST
ŽGALNICA KAVE

TELEFON 1743.
Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

PRVA IN EDINA
pisarna v vojaški stvari

koncesionirana od vis. o. k. namestništva

ulica Bačli št. 12, II. nad.

UHOD POD PREHODIŠČEM.

Daja navete in informacije o vsem, kar
se tiče navačenja in vojaške službe. Izde-
luje in odposilja vsako vrsto prošnje vo-
jaškega značaja — oproščenje od vojaških
vraj in kontrolnih shodov, enoletno dobro-
voljstvo, ženitbe, dosežanje zakonitih ugo-
dnosti glede preženčne službe, vsprejetja v
vojaške šole itd. — Pooblaščen je zaost-
pati stranke pred upravnimi oblastnjami.
Posreduje v najtežavnejših slučajih. — Re-
ševanje hitro in točno.

URADNE URE:
Ob delavnikih od 9-12, predp. in 4-7, pop.
Ob nedeljah in praznikih od 10-12. opol.

BOTRI in BOTRE!
Veliko izbero birmanskih darov kakor
n. pr. zlate in srobrne ure kakor tudi moške
in ženske verižice, uhane, prstane itd. najdete
po jako zmernih cenah v prodajalnici ur in
zlatnine

Bogomil Pino
(prej urar v Sežani)
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

Ugodna prilika!

BOTRI in BOTRE!

Veliko izbero birmanskih darov kakor
n. pr. zlate in srobrne ure kakor tudi moške
in ženske verižice, uhane, prstane itd. najdete
po jako zmernih cenah v prodajalnici ur in
zlatnine

Bogomil Pino
(prej urar v Sežani)
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

Spomlad. novosti

izgotovljenih oblek
za dame gospode in otroke

Bohinec & Co.

Via delle Torri 2 TRST Via S. Lazzaro 17

(za cerkvijo sv. Antona novega)

Obleke po meri.

Točna postrežba. - Velikanska zaloga. - Najnižje cene.

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopejli, Pečkaj & Kögl. **Hotel Balkan**

F. P. VIDIC & Comp., Ljubljana
opekarna itd. ponudijo vsako poljubno množino
Zarezanih strešnikov sistem Marzola, zidakov prve vrste.
Peči, štedilnike itd. Takojšnja postrežba. Vzorce in prospekte pošljemo na željo takoj.